

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΜΑΪΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

Α'. ΚΕΙΜΕΝΟ

Γιάννης Σκαρίμπας

Χορός συρτός

Κάλλιο χορευτάρας νά 'μουνα πέρι¹
κόλλες πού νά κρατῶ καί μολυβάκια,
θά 'σερνα συρτό χορό, χέρι μέ χέρι,
μ'όλα μας τοῦ γιαλοῦ κα' καραβάκια.

Κι ἐν' ἀπηλὲ τραγουδι γιὰ σιρόκους²
θ' ἄρχιζα, γι' ἀφοροπούλια καί γιὰ ἓνα
γλαρό καραβι μέ πανιά καί κόντρα φλόκους³
πού θά 'ρχονταν νά μ' ἐπαινε καί μένα.

Μέ χωρίς⁴ Καρυώτακη, Πολυδοῦρη,
μόνο νά τραγουδᾶν τριγύρω οἱ κάβοι⁵,
κι οἱ πένες μου πεντές α' ἓνα σαντούρι⁶,
ἄσπρα πανιά σου οἱ κόλλες μου, καραβι!

Γιαλό-γιαλό νά φεύγουμε καὶ ἄντε!
Νά λέμε ὅλο γιὰ μάτια, ὅλο γιὰ μάτια,
κι ἐκεῖ - λές κομφετί μέσ στο' λεβάντε⁷
ὅλα μου τά γραφτά χίλια κομμάτια!

Καί, σάν χτισμένη ἐκεῖ ἀπό κημολία,
βαθιά νά χάνεται ἡ Χαλκίδα⁸ πέρα,
μ'όλα μου ἀνοιγμένα τά βιβλία,
καθώς μπουλούκι γλάροι στόν ἄερα...

(Εαυτούληδες, 1950)

1. πέρι παρά.
2. σιρόκος νοτιοανατολικός άνεμος.
3. φλόκος τριγωνικό ιστίο που προεξέχει από την πλώρη του καραβιού.
4. χωρίς χωρίς.
5. κάβος ακρωτήριο.

6. *σαντούρι*: έγχορδο παραδοσιακό μουσικό όργανο.
7. *λεβάντες*: ανατολικός άνεμος.
8. Η Χαλκίδα είναι ο τόπος όπου έζησε ο Γιάννης Σκαρίμπα.

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Στο ποιητικό έργο του Γιάννη Σκαρίμπα συνυπάρχουν στοιχεία παραδοσιακής και νεωτερικής ποίησης. Να εντοπίσετε τα στοιχεία αυτά στο ποίημα που σας δόθηκε και να τα γράψετε.

Μονάδες 15

2. Το ποίημα οργανώνεται σε επιμέρους εικόνες που διατυπώνονται η καθεμιά ως ευχή. Να επισημάνετε τις εικόνες και να τους δώσετε από έναν τίτλο.

Μονάδες 20

3. Στο ποίημα διαφαίνεται μια τάση αυτοκριτικής του ποιητή. Σε ποια σημεία του ποιήματος την εντοπίζετε και πώς αυτή συνδυάζεται με τους ποιητές Καρυωτάκη και Πολυδούρη, καθώς και με τον τίτλο της συλλογής *Εαυτούληδες*.

Μονάδες 20

4. Στον "Χορό συρτό" του Γιάννη Σκαρίμπα κυριαρχεί μια τάση φυγής από έναν πραγματικό προς έναν ιδεατό κόσμο. Να δώσετε τα χαρακτηριστικά των δύο αυτών κόσμων με βάση τις δύο τελευταίες στροφές του ποιήματος.

Μονάδες 25

5. Να γράψετε ποια κοινά στοιχεία υπάρχουν ανάμεσα στο ποίημα που σας δόθηκε και στο ποίημα που ακολουθεί, ως προς τη βασική ιδέα τους.

Η. Βουτιερίδης

Ποίηση

Γεμάτο το γραφείο χαρτιά, βιβλία
στης σκέψης το βασίλειο τριγυρίζω
θαρρώ με πνεύματα έξοχα ότι αρχίζω
σπουδαία και σοβαρή συνομιλία.

Κι η Μούσα πάλι μου ζητάει φιλία
συχνά το χέρι στα μαλλιά βυθίζω
μαύρες σειρές τ' άσπρο χαρτί γεμίζω...
Ιδέες και μέτρα αρχίζουν συναυλία...

Έξω ήλιος λάμπει· η φύση όλη γελάει
παντού χαρά θεού· τραγούδι μοιάζει

ο κάθε κρότος, που η ζωή σκορπάει.
Πάμε, γλυκιά γυναίκα μου, να ιδούμε
αλάκερο το θαύμα, που μας κράζει,
και της ζωής την ποίηση να χαρούμε.

Μονάδες 20

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ